

BUDAPEST, XIV. KERÜLET, SZILÁGYSONMLYÓ UTCA 35/A (HRSZ. 40243/41)

Lakóház építése

Lelőhely-azonosító: 67381

Kulcsszavak: őskor, késő bronzkor, halomsíros kultúra, réteganyag

BUDAPEST, DISTRICT XIV, SZILÁGYSONMLYÓ STREET 35/A (PLOT NO. 40243/41)

Residential house construction

Site ID: 67381

Keywords: Prehistory, Late Bronze Age, Tumulus culture, layer finds

2020. október 27-én lakóházépítéssel kapcsolatos gépi földmunkák régészeti megfigyelését végeztük. Ennek során szórvány késő bronzkori (halomsíros kultúra) edénytöredékek kerültek elő.

Az Alsórákos területén, a Rákos-patak és a jelenlegi Ferroglobus helyén, a lecsapolt Nádas-tó között elterülő homokháton található, 629 m² nagyságú telken a dél felőli szomszéd ház tűzfalához épített lakóház bontása után az új építés előtti lemezalapozás megelőző földmunkái zajlottak.

Az új épület kialakításához a régi helyén, az utcáfronttól 4 méterre kezdődő, a telek kb. negyedét fedő, 11x14 méteres felületen végeztek talajmozgatást, a jelenlegi felszíntől 30–40 cm mélységig. A recens bontási törmelékekkel kevert barna humuszos homok alatt a lavírsík szintjén (114,80 mBf) északkelet felé vastagodó sárga homok, alatta gyökérzet által átkevert szürkésbarna, szürke agyagos foltokkal tarkított, kötött iszapos homok látszott. Ebbe a rétegbe régészeti korú edénytöredékek, és kevés állatcsont iszapolódott. A lemezalaphoz leszedett felületen nagyrészt a bontás utáni planírozással kevert homokos réteg jelentkezett, így a régészeti leletanyaggal kevert szint (járószint?) a munkaterület déli régiójában volt vizsgálható.

On October 27, 2020, we conducted archaeological monitoring of mechanical earthworks related to residential house construction. During this, scattered Late Bronze Age (Tumulus culture) pottery fragments were found.

The site is located on a sand ridge in Alsórákos, between the Rákos Stream and the current Ferroglobus area, near the drained Nádas Lake, covering a 629 m² plot. After the demolition of a residential building adjoining the southern neighboring house's firewall, preparatory earthworks for the new building's slab foundation took place.

The new building was established in the place of the old one, starting 4 meters from the street front, covering about a quarter of the plot on an 11x14 meter surface, with soil movement down to 30–40 cm depth from the current surface. Under the recent demolition rubble-mixed brown humus sandy layer, at the level of the leveling plane (114.80 a.B.S.l.), yellow sand thickening toward the northeast was visible, below which was root-disturbed grayish-brown, gray clay-spotted, compact silty sand. In this layer, archaeological-age pottery fragments and a small amount of animal bone

* above Baltic Sea level

1. kép: A lemezalap helyének tisztítása (Fotó: Gyenes Gábor)

Fig. 1. Cleaning of the slab foundation's area
(Photo by Gábor Gyenes)

2. kép: A lemezalap területén húzott szonda (Fotó: Gyenes Gábor)

Fig. 2. Trial trench in the area of the slab foundation
(Photo by Gábor Gyenes)

A talajrétegek további vizsgálatához a 33. házszámú épülettől mintegy két méterre, a fallal párhuzamosan két méter hosszú, 40 cm széles, 45 cm mély szondát ástunk. (2. kép) A szonda elérte az altalajt. A -40 centiméteren lévő lavírsík alatt a szürke, foltos réteg mindössze öt cm vastag volt, alatta 114,75 mBf szinttől 30 cm vastag feketésszürke homokréteg, majd sárgászürke iszaposabb zóna, s végül a sárga homok altalaj látszott. A feketésszürke homokrétegben teljes mélységig, sőt a szürkéssárga átmeneti zónában is volt kevert leletanyag (kerámia, állatsont, egy kisebb méretű vas-kés töredéke, patics). (3. kép)

Feltehetően ez egy nagyobb, bemosódott oldalú gödör maradványa volt, de ekkora szondában ez nem derült ki. Statikai okok miatt az egész területet nem lehetett felásni.

A lavírsík alatt mélyebben fekvő altalaj/potenciális észlelési szintje miatt beásásnak, objektumnak nem volt nyoma. Az építési terület környezetében több helyütt is került már elő régészeti korú településnyom: a leg-

were mixed in. On the cleared surface for the slab foundation, mostly a sand layer mixed with post-demolition leveling was present, so the archaeological finds mixed level (possible walking surface?) was examinable in the southern region of the work area.

To further examine the soil layers, about two meters from building number 33, parallel to the wall, a two-meter-long, 40 cm-wide, 45 cm-deep trial trench was excavated. (Fig. 2) The probe reached the subsoil. Below the leveling plane at -40 cm, the gray spotted layer was only five centimeters thick, beneath which from 114.75 a.B.S.l. level was a 30 cm thick blackish-gray sand layer, then a yellowish-gray silty zone, and finally yellow sand subsoil was visible. Within the blackish-gray sand layer, throughout its entire depth and also in the grayish-yellow transitional zone, mixed finds (ceramics, animal bones, a smaller fragment of an iron knife, daub) were present. (Fig. 3)

Presumably, this was the remnant of a larger pit with eroded sides, but this could not be clarified in such

3. kép: A szonda metszete (Fotó: Gyenes Gábor)

Fig. 3. Section of the trial trench (Photo by Gábor Gyenes)

közelebbi a Kraus Dávid által megfigyelt Szilágysomlyó utca 29. alatt dokumentált késő bronzkori (halomsíros kultúra) szórvány leletanyag és járószint. A Nádas-tó és a Rákos-patak közti homokháton további telepnyomok megjelenése várható.

RÉSZTVEVŐK: Gyenes Gábor régésztechnikus

Gyenes Gábor

a small probe. Due to structural reasons, the entire surface could not be excavated.

Due to the deeper-lying subsoil/potential detection level below the leveling plane, no traces of pits or other features were found. Several archaeological occupation traces have already been found in the vicinity of the construction site: the closest is the scattered Late Bronze Age (Tumulus culture) finds and walking surface documented by Dávid Kraus at Szilágysomlyó Street 29. More settlement traces are expected to appear on the sand ridge between Nádas Lake and the Rákos Stream.

CONTRIBUTORS: Gábor Gyenes (archaeological field technician)

Gábor Gyenes